

Συνεργασία - αλληλεγγύη κατά της κρίσης

Ερευνα του ΕΑΠ κατέγραψε τις δομικές αλλαγές στις ΜΚΟ μετά το 2009

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Στις δραματικές αλλαγές που επέφερε η κρίση αντέδρασε δυναμικά και «επί της ουσίας» η Κοινωνία των Πολιτών που οργανώθηκε, αποστασιοποιήθηκε από πολιτικές παρατάξεις και επεδίωξε συνέργειες. Αυτό είναι το κύριο συμπέρασμα έρευνας του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) που διεξήχθη στο πλαίσιο του προγράμματος Fragmex, όπου συμμετέχει το crisis observatory του ΕΛΙΑΜΕΠ και τα Πανεπιστήμια Ντούισμπουργκ-Εσσεν και Βόννης. «Τα αποτελέσματα προέκυψαν από συνεντεύξεις που διενεργήσαμε με 78 οργανώσεις πολιτών αλλά και ΜΚΟ, σε Αθήνα και Πάτρα», λέει στην «Κ» η δρ Μαρία Ζαφειροπούλου από το ΕΑΠ. Οι τομείς δράσεών τους ήταν υγεία-εκπαίδευση, πολιτισμός-αλληλεγγύη, οικονομία-πολυλαπλές δράσεις.

Πρωτοβουλίες

«Ενδεικτικό των δομικών αλλαγών που επέφερε η κρίση είναι οι πρωτοβουλίες στην οικονομία, όπως τράπεζες χρόνου, κοινωνικά φροντιστήρια, διανομή τροφίμων χωρίς μεσάζοντες, που δεν υπήρχαν καθόλου πριν από το 2009, χρονιά που θέσαμε ως ορόσημο στη μελέτη μας για τον διαχωρισμό της εποχής προ της έναρξης της κρίσης και μετά», τονίζει η δρ Σίσιου Θεοδοσίου από το ΕΑΠ.

Στην υγεία, εκτός από τις ΜΚΟ που προϋπήρχαν και επέκτειναν

Οι συχνότερες κοινές στρατηγικές σε 78 οργανώσεις

Αποστάσεις από την κρατική «παρέμβαση» και τους πολιτικούς χώρους, αλλά και λιγότερος ανταγωνισμός και περισσότερος τεχνολογικός εκσυγχρονισμός χαρακτηρίζει την Κοινωνία των Πολιτών πλέον.

τη δράση τους με καινούργια προγράμματα, προστέθηκαν νέες πρωτοβουλίες, όπως κοινωνικά ιατρεία και φαρμακεία. «Πρόκειται κυρίως για αυτοδιαχειριζόμενες οργανώσεις με βάση τη γειτονιά ή σελίδες κοινωνικής δικτύωσης», λέει η ίδια, ενώ οι οργανώσεις που αναπτύχθηκαν στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης στηρίχθηκαν κυρίως στην τεχνολογία.

Στο επίκεντρο των δύο ερευνητριών τέθηκαν οι σχέσεις του κράτους με την Κοινωνία των Πολιτών. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην πλειονότητα των οργανώσεων η κρατική «παρέμβαση» ή υποστήριξη είναι μηδαμινή έως ανύπαρκτη. Εξαιρεση ίσως αποτελούν οι παλαιές οργανώσεις στον χώρο της υγείας, όπως και

εκείνες της Εκκλησίας. Η στάση, όμως, των οργανώσεων έναντι του κράτους έγινε λιγότερο επικριτική. «Καθώς πραγματοποιήσαμε τις συνεντεύξεις όσο ακόμα ο απόηχος από το σκάνδαλο των ΜΚΟ ήταν έντονος, οι περισσότεροι απέφευγαν τη χρήση του όρου, ενώ άλλοι προτίμησαν να μην προχωρήσουν καν στη διαδικασία σύστασης ΜΚΟ», αναφέρει η κ. Ζαφειροπούλου. Αντίστοιχα, αποστάσεις φάνηκαν να κρατούν και από όλους τους πολιτικούς χώρους, κάνοντας λόγο μόνο για «ιδεολογική ταυτότητα» των μελών τους. Εξαιρετικά «ενθαρρυντικό» στοιχείο είναι ότι σε αντίθεση με το παρελθόν, οι οργανώσεις εμφανίστηκαν λιγότερο ανταγωνιστικές μεταξύ τους και πρόθυμες να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες.

Απουσία κρατικής στήριξης, οι οργανώσεις για να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους ανέπτυξαν και άλλες στρατηγικές, όπως την πρωτόθση της δουλειάς τους μέσω Διαδικτύου (52%), τη στροφή σε δωρεές και κορηγίες (41%), την καλύτερη διαχείριση (31%), αλλά και την αύξηση των εθελοντών (26%). Ως περισσότερο αποτελεσματικές μεθόδους, οι ερευνήτριες ξεχώρισαν το social marketing που περιλαμβάνει επίσκεψη ενδιαφερομένων στον χώρο της οργάνωσης, αλλά και ενδυνάμωση των εθελοντών μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων και εκδηλώσεων μόνο για εκείνους.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ